

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	154-01-26
Дата	19.04 2003 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ИВА МИТЕВА

12²⁷
12/04

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс с мотиви към него и предварителна оценка на въздействие.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Десислава Атанасова

Анна Амисанурова

Александър Нечев

Иван Георгиев Иванов
Увета Вълчева Караванева
Красен Георгиев Кривош
Димитър Стойков Миколов

Григорий Димитров Тодаров

Евгений Тодарова Алексеева

Александр Иванов Мезурев

Димитър Иванов Петров

Иван Миколов Миховски

Георги Димитров Кривош

Петър Тодаров Петрова

Владимир Славчев Велев

Зорница Миколова Михайлова

Миколов Цветанов Сурков

Димитър Миколов Кривош

Славена Димитрова Тодарова

Невена Евтанева Минева

Красимир Христов Миколов

Ган Елена Захариева

Антон Николов Миколов

Иван Борисов Тодаров

Миколов Иванов Кривош

Ситоян Костариния Соед.
Любомира Симеонове Понова

Александр Увенов Каризов
Миха Стоилов Стоилов

Митр Вейдент Сагун

Георги Жеков Ситников

Димо Чеваров Георгиев

Георги Запчев Димов

Мариана Петрова Шенкова

Михаела Дасева Кумба

Росица Любенова Кирева

Александар Фидел Матева

Салим Тодоров Савов

Розгуня Петров Стоилов

Пламена Дурачев Немец

Мариана Васильева Васильева

Христина Георгиев Георгиев
Мария Цветков Белов

Томас Любомиров Билев

Христина Евстигниева Зичарова - Портава

Даниел Павлов Митов

Зиланан Павел Гитров

Зорлекин Милушев

Младен Шинков

Радостин Тотев

Денки Жорев

Занепа Зориков

Зимен Б. Петров

Христина Георгиева

Ансе Хемолоу Куртозов

Ирина Димова

Лазарь Богомилов Иванов

Николина Павидтова Ангелова

Зрци Роксов Зорил

Милина Цветанова Јанево

Александар Петров Александров

Младен Найденов Маринов

Анколад Нанков Анков

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ИЗБОРНИЯ КОДЕКС**

(обн., ДВ, бр. 19 от 2014 г.; изм., бр. 35, 53 и 98 от 2014 г., бр. 79 от 2015 г., бр. 39, 57, 85 и 97 от 2016 г., бр. 20 и 85 от 2017 г., бр. 94 и 102 от 2018 г., бр. 17, 21, 29, 34, 60 и 61 от 2019 г. и бр. 88 и 107 от 2020 г.)

§ 1. В чл. 6 ал. 2 след думите „общи избори” се добавя „за народни представители, за народни представители за Велико Народно събрание,”.

§ 2. В глава първа се създава раздел III с наименование „Избирателно право“ с чл. 6а, 6б и 6в.

Раздел III.

Избирателно право

Основни принципи

Чл. 6а. (1) Изборите за народни представители и за народни представители за Велико Народно събрание в Република България се произвеждат по мажоритарна изборна система с регистрирани в едномандатни изборни райони с приблизително еднакъв брой население според актуализираните данни от Националния статистически институт.

Активно избирателно право

Чл. 6б. (1) Право да избират народни представители, президент и вицепрезидент на републиката имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(2) Право да избират членове на Европейския парламент от Република България имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, живели са най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(3) Право да избират членове на Европейския парламент от Република България имат и всички граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода, имат статут на продължително или постоянно пребиваващи в Република България, живели са най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, и не са лишени от правото да избират в държавата членка, на която са граждани.

(4) Право да избират общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода и са живели най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място.

(5) Всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, има право да избира общински съветници и кметове, ако е навършил 18 години към изборния ден включително, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място и не е лишен от правото да избира в държавата членка, на която е гражданин.

Пасивно изборно право

Чл. 6в. (1) Право да бъдат избирани за народни представители имат българските граждани, които са навършили 21 години към изборния ден включително, нямат друго гражданство, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(2) За президент и вицепрезидент на републиката може да бъде избран български гражданин по рождение, навършил 40 години, който няма друго гражданство, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода и е живял последните пет години в страната.

(3) Право да бъдат избирани за членове на Европейския парламент от Република България имат българските граждани, които са навършили 21 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода, имат постоянен адрес в Република България и са живели най-малко през последните 6 месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз.

(4) Право да бъдат избирани за членове на Европейския парламент от Република България имат и всички граждани на държава - членка на Европейския съюз, които са навършили 21 години към изборния

ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода, не са лишени от правото да бъдат избирани в държавата членка, на която са граждани, имат статут на продължително или постоянно пребиваващи в Република България и са живели най-малко през последните 6 месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз.

(5) Право да бъдат избирани за общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода и са живели най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място.

(6) Право да бъде избран за общински съветник има и всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, навършил е 18 години към изборния ден включително, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните 6 месеца в съответното населено място и не е лишен от правото да бъде избран в държавата членка, на която е гражданин.

§ 3. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „за народни представители” се заличават.
2. В ал. 6 след думата „избори” се добавя „за народни представители,”.

§ 4. В чл. 36, ал. 2 изречение първо след думата „избори“ се добавя „за народни представители,“, а думите „съответното населено място“ се заменят с „съответния изборен район“.

§ 5. В чл. 38, ал. 2, т. 8 след думата „избори“ се добавя „за народни представители,“.

§ 6. Член 59 се изменя така:

„Назначаване

Чл. 59. (1) Централната избирателна комисия назначава 31 районни избирателни комисии, в това число три в област София-град и два в област Пловдив за произвеждане на изборите за народни представители, за членове на Европейския парламент от Република България и за президент и вицепрезидент на републиката. Останалите изборни райони съвпадат с границите на областите. За изборите за народни представители, във всички 31 районни избирателни комисии се разпределят 234 едномандатни изборни района.

(2) Районните избирателни комисии се назначават не по-късно от 50 дни преди изборния ден.“

§ 7. В чл. 61, ал. 4 се изменя така:

„(4) Районната избирателна комисия се състои от 13 членове, включително председател, заместник-председатели и секретар предложени от парламентарно представените партии и коалиции.“

§ 8. В чл. 62 се създава ал. 4:

„(4) При частични избори Централната избирателна комисия назначава районна избирателна комисия за съответния едномандатен изборен район.“

§ 9. В чл. 72, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 24 думите „избраните независими кандидати при избори за народни представители и им издава удостоверения“ се заменят с „избрания народен представител и му издава удостоверение“.

2. Създават се т. 24а и 24б:

„24а. насрочва втори тур за избор за народен представител, когато няма избран кандидат и уведомява незабавно Централната избирателна комисия;

24б. в случаите, когато няма избран народен представител на втория тур или когато изборът е обявен за незаконен, или при предсрочно прекратяване пълномощията, уведомява Централната избирателна комисия да предложи насрочване на частичен избор за съответния едномандатен район;”

§ 10. В чл. 100, ал. 1, т. 4 думите „за народни представители“ се заличават.

§ 11. В чл. 156 се създава ал. 3:

„(3) За избори за народни представители, партиите, коалициите и инициативните комитети може да издигат само един мажоритарен кандидат във всеки едномандатен изборен район.

§ 12. В чл. 157 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „независим кандидат“ се добавя „мажоритарен кандидат“.

2. Създава се ал. 5:

„(5) Мажоритарен кандидат, издигнат от една партия, коалиция или инициативен комитет, не може да бъде включен в кандидатска листа на друга партия или коалиция или издигнат от друг инициативен комитет.“

§ 13. В чл. 215, ал. 1, в т. 8 думите „за народни представители“ се заличават.

§ 14. В чл. 218 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 думите „с преференция“ се заличават.

2. В ал. 4, в изречение първо след думите „кандидатите по“ се добавя „самостоятелни“, а изречение трето се заличава.

§ 15. В чл. 224, ал. 1 накрая думите „и предпочитанията (преференциите)“ се заличават.

§ 16. В чл. 238, ал. 4 се отменя.

§ 17. В чл. 241, ал. 1 думите „за народни представители“ се заличават.

§ 18. В чл. 242 след думата „избори“ се добавя „за народни представители,“.

§ 19. Член 243 се отменя.

§ 20. Член 244 се отменя.

§ 21. В чл. 246 се правят следните изменения:

1. В заглавието думата „Пропорционална“ се заменя с „Мажоритарна“.

2. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Изборите за народни представители се произвеждат по мажоритарна изборна система с абсолютно мнозинство в два тура в едномандатни изборни райони.“

3. Алинея 2 се отменя.

§ 22. В чл. 247, ал. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 1:

„1. определя броя на едномандатните изборни райони като се спазва изискването, че в един едномандатен район не може да има секции от различни общини. Едномандатните райони са с приблизително еднакъв

брой население според актуализираните данни на Националния статистически институт;“

2. В т. 2 накрая думите „или 4“ се заменят с „или 3“.

3. В т. 3 думите „чл. 65, ал. 1 от Конституцията“ се заменят с „чл. 6в, ал. 1“

4. Точка 6 се изменя така:

„б. при предсрочно прекратяване на пълномощията на народен представител предлага на президента на републиката да насрочи частични избори за съответния едномандатен район;”.

§ 23. В чл. 248 думите „и разпределението на мандатите по кандидатски листи“ се заменят със „по самостоятелни кандидатски листи“.

§ 24. В глава петнадесета, в наименованието на раздел III изречение второ се заличава.

§ 25. Член 249 се изменя така:

„Определяне на изборните райони

Чл. 249. (1) За произвеждане на изборите територията на страната се разделя на 234 едномандатни изборни района в страната с приблизително еднакъв брой население и 6 едномандатни изборни района извън страната.

(2) Наименованията, границите и номерацията на многомандатните и едномандатните изборни райони се определят от президента на републиката не по-късно от 56 дни преди изборния ден.“

§ 26. Член 250 се изменя така:

„Определяне броя на мандатите

Чл. 250. (1) Централната избирателна комисия определя броя на мандатите за едномандатните изборни райони съгласно чл. 247, ал. 1, т. 1 и 2 не по-късно от 55 дни преди изборния ден,

§ 27. В глава петнадесета, в наименованието на раздел IV се изменя така: „Вписване, дописване и заличаване в избирателните списъци“.

§ 28. Създава се чл. 250а:

„Проверка на адресни регистрации

Чл. 250. (1) Кметовете на общини и областните управители извършват 6 месеца преди общи избори за народни представители проверка по реда на чл. 99б от Закона за гражданската регистрация на всички адресни регистрации, извършени в последните 12 месеца.

Проверката приключва не по-късно от три месеца преди произвеждането на общите избори.“

§ 29. В чл. 251 думите „чл. 42, ал. 1 от Конституцията“ се заменят с „чл. 6б, ал. 1“

§ 30. В чл. 253 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „многомандатни“ се заменя с „едномандатни“, а изречение второ се заличава.

2. В ал. 2 думата „многомандатен“ се заменя с „едномандатен“.

3. Алинея 3 се отменя.

§ 31. В чл. 252 се правят следните изменения и допълнения:

1. Заглавието се изменя така „Искане за вписване, дописване и заличаване в списъците“.

2. Създава се ал. 4:

„(4) От избирателните списъци се заличават имената на гражданите, които имат настоящ адрес през последните 6 месеца преди датата на произвеждането на изборите извън Република България.“

§ 32. Член 253 се изменя така:

„Самостоятелни кандидатски листи

Чл. 253. (1) Партиите, коалициите и инициативните комитети подреждат кандидатите в самостоятелни кандидатски листи по едномандатни изборни райони. Кандидатите на партиите и коалициите се вписват в регистъра на самостоятелните кандидатски листи.

(2) Коалициите участват в изборите с обща кандидатска листа във всеки отделен едномандатен изборен район.

(3) При образуването на инициативен комитет за издигането на мажоритарен кандидат се прилагат съответните разпоредби на раздел V от глава девета.“

§ 33. Член 254 се изменя така:

„Правила при регистрацията

Чл. 254. (1) Мажоритарен кандидат може да бъде предложен за регистриране само от една партия, коалиция или инициативен комитет и само в един едномандатен изборен район.

(2) Когато мажоритарен кандидат бъде регистриран в повече от един едномандатен изборен район, действителна е първата по време регистрация.

(3) Мажоритарен кандидат, издигнат от една партия, коалиция или инициативен комитет, не може да бъде включен в кандидатска листа на друга партия или коалиция или издигнат от друг инициативен комитет.

(4) Районните избирателни комисии уведомяват Централната избирателна комисия за регистрираните кандидати не по-късно от 24 часа след изтичане на срока за регистрация.

§ 34. Член 255 се изменя така:

„Документи и срок за регистрация

Чл. 255. (1) Регистрирането на самостоятелните кандидатски листи за мажоритарните кандидати се извършва от районните избирателни комисии след представяне на:

1. предложение от партията или коалицията с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидатите; предложението се подписва от лицата, представляващи партията или коалицията, или от изрично упълномощени от тях лица;

2. предложение от инициативния комитет с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидата; предложението се подписва от лицето, представляващо инициативния комитет;

3. заявление-декларация по образец от всеки един от кандидатите, че е съгласен да бъде регистриран от предложилата го партия, коалиция или инициативен комитет и че отговаря на условията по чл. 65, ал. 1 от Конституцията и по чл. 254, ал. 1 или 3;

4. пълномощно на лицата, упълномощени да представляват партията или коалицията пред районната избирателна комисия, в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица.

(2) Регистрирането на самостоятелните кандидатски листи за мажоритарните кандидати в районните избирателни комисии се извършва не по-късно от 32 дни преди изборния ден.

(3) Документите по ал. 1 се завеждат в отделен регистър с пореден номер. Последователността на постъпването на документите определя поредността на вписване в регистъра на районната избирателна комисия.

§ 35. В чл. 256, ал. 1 думите „или 4“ се заменят с „или 3“.

§ 36. Член 257 се изменя така:

„Списък на избирателите, подкрепящи регистрацията на независим кандидат

Чл. 257. (1) Независим кандидат се регистрира, когато кандидатурата му е подкрепена от най-малко едно на сто, но не повече от 1000, от избирателите с постоянен адрес на територията на изборния район.

(2) Избирател, който подкрепя участието в изборите на независим кандидат, удостоверява това с подписа си пред член на инициативния комитет. Избирателят посочва имената, единния граждански

номер и постоянния си адрес. Всеки избирател може да участва само в един списък. При полагане на подписа си в списъка избирателят удостоверява своята самоличност. Списъкът се предава и в структуриран електронен вид, като съдържа имената, единния граждански номер и постоянния адрес на избирателите, положили саморъчен подпис, в последователността, в която са вписани в списъка.

(3) Членът на инициативния комитет по ал. 2 обработва и предоставя личните данни при спазване изискванията за защита на личните данни и носи отговорност като администратор по смисъла на чл. 4, т. 7 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ, L 119/1 от 4 май 2016 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2016/679".

(4) Списъкът се предава на районната избирателна комисия заедно с документите по чл. 255, ал. 1, т. 2 и 3 не по-късно от 32 дни преди изборния ден.

§ 37. В чл. 258 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „кандидатските листи“ се заменят със „самостоятелните кандидатски листи на мажоритарните кандидати“.

2. В ал. 4 след думите „регистрацията на“ се добавя „мажоритарен“.

3. В ал. 5 навсякъде думите „кандидатска листа“ се заменят със „самостоятелна кандидатска листа“.

4. В ал. 6 след думата „новият“ се добавя „мажоритарен“, а накрая думите „или последното място в кандидатската листа, като във втория случай останалите кандидати се преподаждат с едно място напред“ се заличават.

§ 38. В чл. 261 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 накрая думите „изборния район“ се заменят с „едномандатния изборен район“;

б) в т. 3 накрая думите „който може да е до 100“ се заличават;

в) точка 4 се изменя така:

„4. имената на мажоритарния кандидат“.

2. В ал. 6 накрая думите „която не съдържа реквизита по ал. 1, т. 4“ се заличават.

§ 39. В чл. 263 ал. 4 се отменя.

§ 40. В чл. 264, ал. 1 преди думите „и допуска“ се добавя „както и постоянен адрес ако не е вписан в избирателния списък“.

§ 41. В чл. 265, ал. 3 се правят следните изменения:

1. Точка 2 се отменя.

2. В т. 3 думите „или предпочитание (преференция)“ се заличават.

§ 42. В чл. 268 ал. 3 се изменя така:

„(3) Избирателят отбелязва по еднозначен начин своя вот за самостоятелна кандидатска листа на партия, коалиция или инициативен комитет. Избирателят може еднократно да промени избора си преди потвърждаването му.“

§ 43. В чл. 273 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Всеки екземпляр от протокола е на един лист с обособени страници.“

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Преди попълването на протокола се съставя чернова на един лист, който по форма и съдържание е еднакъв с него.“

§ 44. В чл. 278 се правят следните изменения:

1. В ал. 2:

а) в т. 4 думите „гласът е действителен за кандидатската листа, независимо че не е отбелязано предпочитание (преференция) за кандидат от листата на партията или коалицията, за която е гласувано“ се заличават;

б) Точки 5 и 6 се отменят.

2. В ал. 3 т. 7 се отменя.

3. Алинеи 4 и 5 се отменят.

§ 45. В чл. 279 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 4 буква „б“ се отменя;

б) в т. 5, буква „а“ думите „без предпочитание (преференция) или с едно или повече от едно предпочитание (преференция)“ се заличават.

2. Алинея 2 се отменя.

§ 46. В чл. 280 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „и предпочитанията (преференциите)“ се заличават.

2. Алинея 4 се отменя.

§ 47. В чл. 281 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) думите „на първия лист“ се заличават;

б) точка 3а се отменя.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 3 думите „и 2“ се заличават.

§ 48. В чл. 282 ал. 1 думите „както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция“ се заличават.

§ 49. Член 289 се изменя така:

„Отчитане на резултатите от гласуването в изборния район

Чл. 289. (1) Въз основа на данните от протоколите на секционните избирателни комисии районната избирателна комисия отчита резултатите от гласуването за съответния едномандатен изборен район и съставя протокол. Въз основа на данните от протоколите на секционните избирателни комисии извън страната Централната избирателна комисия отчита резултатите от гласуването за съответните едномандатни изборни райони извън страната.

(2) Гласовете от плувателните съдове, на които е образувана избирателна секция, се прибавят с решение на Централната избирателна комисия към съответния едномандатен изборен район извън страната.“

§ 50. В чл. 290 ал. 2 се отменя.

§ 51. В чл. 291, ал. 3 думите „два листа с обособени страници“ се заменят с „един лист“.

§ 52. В чл. 293, ал. 1 думите „както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция“ се заличават.

§ 53. Член 297 се изменя така:

„Определяне на резултатите от гласуването

Чл. 297. (1) Определянето на резултатите от гласуването за народни представители се извършва по методика съгласно приложение № 1.